

Matthew 2

ASVh with Comments

Summary. In Chapter 2, the Lord shows the fulfillment of four Old Testament prophecies. 1) Jesus' Birth in Bethlehem: This event was not noticed by the people of the Lord until the Lord sent the Magi from a different kingdom to come and worship the Lord Jesus as the King of the Jews. This is important since it shows that the coming of the Most High King (the Lord Jesus) was known outside of Israel, and the Lord God sent His beloved Son to be worshiped by the whole world, not only by His chosen people of Israel.

บทความที่เด่น บทที่ 2 พระเจ้าทรงทำให้สำเร็จคำพยากรณ์สี่บทในภาคพันธสัญญาเดิม 1) พระเยซูถือกำเนิดในเบธเลเฮม เหตุการณ์นี้ไม่ได้มีใครสังเกตเห็นโดยผู้คนของพระเจ้าจนกระทั่งพระเจ้าได้ทรงให้นักปราชญ์จากที่อื่นมาและนมัสการพระเยซูเจ้าเป็นพระมหากษัตริย์ของชนชาติยิว นี่เป็นสิ่งสำคัญเพราะมันแสดงให้เห็นว่าการมาของพระมหากษัตริย์ผู้สูงสุด(พระเยซูเจ้า)ได้เป็นที่รู้จักภายนอกชนชาติยิว และพระเจ้าพระองค์ผู้เป็นเจ้าได้ส่งพระบุตรสุดที่รักของพระองค์มาเพื่อให้เป็นที่สักการะบูชาโดยประชาชนทั่วโลก ไม่ใช่เพียงโดยประชาชนอิสราเอลที่พระองค์ได้เลือกเท่านั้น

2) The Flight to Egypt: This shows us that the Lord Jesus, Joseph, and Mary were not given any special treatment. They suffered and passed through the troubles of life as any regular humans do. For Joseph to take his family and move to a foreign land where he doesn't know anyone would have been very difficult. This move brought harsh times for the entire family, including the Child Jesus. The Lord Jesus suffered in many ways as a man and never received any special treatment from childhood until His crucifixion. So, humans cannot say that the Lord Jesus doesn't know what suffering is. 3) Herod Kills the Children as a Ruthless Leader: It is obvious that Herod, the leaders, and the common people did not understand who King Jesus was and the purpose of His coming to earth. Herod and the leaders felt threatened in their earthly positions.

2) การหนีไปอียิปต์ นี้แสดงให้เห็นว่าพระเยซูเจ้า โยเซฟ และมารีย์ไม่ได้รับการดูแลอย่างพิเศษใดๆ พวกเขาได้รับความยากลำบากของชีวิตและได้ผ่านความลำบากของชีวิตเหมือนที่คนทุกคนได้รับ สำหรับโยเซฟพาครอบครัวของเขาและออกเดินทางไปยังที่แปลกๆที่เขาไม่รู้จักรั้วใครการนี้จะเป็นสิ่งที่ยากลำบากมาก การเดินทางนี้ได้สร้างความยากลำบากสู่ทั้งครอบครัว รวมทั้งพระเยซูเด็กน้อย พระเยซูเจ้าได้ผ่านความยากลำบากในหลายทางเป็นคนและไม่เคยได้รับการดูแลอย่างพิเศษจากวัยเด็กจนกระทั่งถึงความตายบนกางเขนของพระองค์ ดังนั้น มนุษย์นั้นไม่สามารถพูดได้ว่าพระเยซูเจ้าไม่รู้ว่าความยากลำบากคืออะไร 3) เฮอร์โด้ฆ่าเด็กๆโดยปราศจากความปรานี มันชัดเจนนั้นว่าเฮอร์โด้ เหล่าผู้นำ และประชาชนทั่วๆไปไม่มีความเข้าใจว่าพระมหากษัตริย์พระเยซูคือใครและจุดประสงค์ที่พระองค์ทรงมายังโลกนี้ เฮอร์โด้และเหล่าผู้นำกลัวที่จะเสียอำนาจในตำแหน่งทางโลกนี้ของพวกเขา

4) The Move to Nazareth: The move to Nazareth happened to fulfill an unwritten prophecy that is given here through Matthew ("He will be called a Nazarene"). We can't find this prophecy written in our Bible except here. However, since it is given here to us, it is clear that the Lord spoke it, at least through Matthew.

4) เดินทางไปนาซาเร็ธ การไปนาซาเร็ธนี้ได้เกิดขึ้นเพื่อให้คำทำนายที่ไม่ได้บันทึกไว้สำเร็จผลนั้นที่ได้ให้ในที่นี้ผ่านมัทธิว ("ท่านจะได้อีกเรียกว่าเป็นชาวนาซาเร็ธ") เราไม่สามารถหาคำพยากรณ์นี้ได้เขียนในพระคัมภีร์ของเรา อย่างไรก็ตาม เมื่อมันได้มีให้ในที่นี้แก่เรา มันได้แสดงให้เห็นโดยชัดเจนนั้นพระเจ้าได้พูดมัน อย่าง น้อยผ่านทางมัทธิว

2¹ Now **Jesus** having been born in Bethlehem of Judea, in the days of Herod the king, behold, **Magi** from east arrived to Jerusalem,

¹ เพลานี้ **พระเยซู** ได้เกิดในเบธเลเฮมของยูเดีย ในเวลาของกษัตริย์เฮอร์โด้ คุณเกิด ผู้ฉลาดจากทิศตะวันออกได้มาถึงกรุงเยรูซาเลม

² saying, Where is the **One** having been born **King** of the Jews? For we saw **His** star in the east, and have come to worship **Him**.

² พูดว่า พระผู้หนึ่ง ที่ได้เกิดมาเป็น พระมหากษัตริย์ ของชาติยิวอยู่ที่ไหน? เพราะพวกเขาได้เห็นดาวของ พระองค์ ในทิศตะวันออก และได้มา เพื่อบูชา พระองค์

Comments 2:1-2. Joseph and Mary remained in Bethlehem of Judea after the Lord Jesus was born in the manger. The story of the Lord has been told to people of many languages using different names, but they all knew the Lord as the Most High God. In their history, it has been told that the star of the Most High King who will be born will appear. Chosen Magi from other kingdoms have seen the new star and have taken a journey in search of the Most High King. The Lord stirred up their hearts until they found the Lord Jesus. They reached Bethlehem before the Lord Jesus was one year old.

ความหมาย 2:1-2 โยเซฟและมารีย์ได้คงอยู่ในเบธเลเฮมของยูเดียหลังจากพระเยซูเจ้าได้กำเนิดในรางหญ้า เรื่องราวเกี่ยวกับพระเจ้าได้มีการบอกเล่าในหลายภาษาใช้ชื่อต่างๆหลายชื่อ แต่พวกเขาทั้งหมดได้รู้จักพระเจ้าในนามของพระเจ้าผู้สูงสุด ในประวัติศาสตร์ของพวกเขา นั้นมันได้มีการพูดถึงดวงดาวของพระมหากษัตริย์สูงสุดเจ้าสูงสุดซึ่งจะมาก่อเกิดจะปรากฏขึ้น ได้มีผู้ที่มีความฉลาดรอบรู้ที่ได้รับการเลือกจากอาณาจักรอื่นได้เห็นดาวใหม่และได้ออกเดินทางเพื่อแสวงหาพระมหากษัตริย์สูงสุด พระเจ้าได้เข้าใจของพวกเขาจนกระทั่งพวกเขาได้พบพระเยซูเจ้า พวกเขาได้มาจนถึงเบธเลเฮมก่อนที่พระเยซูเจ้าจะมีอายุได้หนึ่งปี

³ When Herod the king heard it, he was **disturbed**, and all Jerusalem with him.

³ เมื่อกษัตริย์เฮโรดได้ยินมัน ท่านก็ได้รู้สึกมีปัญหามาก และชาวเยรูซาเล็มทั้งหมดรวมตัวกันกับท่าน

Comments 2:3. Herod and the people were disturbed because the news came that the Most High King was born. Herod didn't want to lose the kingdom, and the people didn't want the Most High King, believing that He would be worse than Herod. They were all against the Lord before even He was born; nobody wanted a new King.

ความหมาย 2:3 เฮโรดและประชาชนได้รู้สึกยุ่งยากเพราะว่าข่าวนั้นที่ได้มาเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์ผู้สูงสุดได้ถือกำเนิด เฮโรดไม่ต้องการที่จะเสียราชอาณาจักร และประชาชนไม่ต้องการพระมหากษัตริย์ผู้สูงสุด เชื่อมั่นว่าพระองค์อาจจะได้แย่งชิงเฮโรด พวกเขาทั้งหมดได้ต่อต้านพระเจ้าแม้ก่อนที่พระองค์จะได้ถือกำเนิด ไม่มีใครต้องการพระมหากษัตริย์ใหม่

⁴ And gathering together all the chief priests and scribes of the people, he inquired of them where the **Christ** was to be born.

⁴ และเรียกประชุมเข้าด้วยกันพวกปุโรหิตใหญ่ทั้งหมดและเหล่าพวกธรรมจารย์ของประชาชน ท่านได้สอบถามพวกเขาถึงว่า **พระคริสต์** จะเกิดที่ ไหน

⁵ And they said to him, In Bethlehem of **Judea**, for thus it is written through the prophet,

⁵ และพวกเขาบอกแก่ท่านว่า ในเบธเลเฮมของยูเดีย เพราะได้มีเขียนไว้โดยศาสดาพยากรณ์

⁶ And **you** Bethlehem, land of Judea,

⁶ และเจ้าที่เบธเลเฮม ในแผ่นดินของยูเดีย

are in no way least among the rulers of Judea,

หาได้เป็นบ้านเล็กน้อยในบรรดาผู้นำของยูเดีย

for out of **you** will come forth **One Ruler**,

เพราะออกจากเจ้าจะออกมา **พระผู้หนึ่งซึ่งจะปกครอง**

who will shepherd **My** people Israel.

เป็นผู้ซึ่งจะได้นำอิสราเอลประชาชน **ของเรา**

⁷ Then Herod, **privately having** called the Magi, inquired from them exactly the time of the star appearing.

⁷ แล้วเฮโรด ได้เชิญพวกนักปราชญ์มาเป็นการส่วนตัว ได้สอบถามจากพวกเขาถึงเวลาที่ดาวได้ปรากฏขึ้น

⁸ And **having** sent them to Bethlehem, he said, Go and search out exactly for the young **Child**; and when you have found **Him**, report to me, so that I also may go and worship **Him**.

⁸ และได้ส่งพวกเขาไปยังเบธเลเฮม ท่านบอกว่า ไปและแสวงหาอย่างแน่อนสำหรับเด็ก และเมื่อเจ้าได้พบ **พระองค์** จงนำความมาบอกเราด้วย ดังนั้นเพื่อเราจะไปได้และบูชา **พระองค์**

⁹ And having heard the king, they went their way; and **behold**, the star, which they saw in the east, went before them, **until** it came and stood over where the young **Child** was.

⁹ และเมื่อพวกเขาได้ยินจากกษัตริย์ พวกเขาก็ออกเดินทางทันที และดูเกิด ดาว ซึ่งพวกเขาเห็นในทิศตะวันออก ได้ไปก่อนหน้าพวกเขา จนกระทั่งมาหยุดอยู่เหนือที่ที่ **เด็ก** นั้นได้อยู่

¹⁰ And **having seen** the star, they rejoiced with exceedingly great joy.

¹⁰ และเมื่อได้เห็นดาว พวกเขาได้มีความยินดีอย่างมาก

Comments 2:10. Nobody else saw the star. Only the Magi saw the star because the Lord opened their eyes and hearts.

ความหมาย 2:10 ไม่มีผู้ใดได้เห็นดาว นอกจากเพียงพวกนักปราชญ์ที่ได้เห็นดาวเพราะพระเจ้าจะได้เปิดตาและใจของพวกเขา

¹¹ And **having** come into the house **they** saw the young **Child** with Mary **His** mother; and **having fallen** down **they worshipped Him**; and opening their treasures, they offered **to Him** gifts, gold, and frankincense, and myrrh.

¹¹ และเมื่อมายังบ้านพวกเขาได้เห็น **เด็ก** กับมารีย์มารดาของ **พระองค์** และพวกเขาก็ลงนบูชา **พระองค์** และเปิดของขวัญของพวกเขา พวกเขาได้ถวายต่อ **พระองค์** ของขวัญ ทองคำ และกำยาน และมดยอบ

Comments 2:11. The Meaning of the Gift of Gold: Many things fire can destroy, but it can't destroy gold. You can melt gold and change its shape, but it is still gold when it hardens back. Fire can't burn it; gold is still gold. The Lord Jesus is purer and more precious than gold.

ความหมาย 2:11 ความหมายของของขวัญทองคำ มีหลายสิ่งที่ไม่สามารถทำลายได้ แต่มันไม่สามารถทำลายทองคำ คุณสามารถหลอมทองคำและเปลี่ยนรูปร่างของมัน แต่มันยังคงเป็นทองคำเมื่อมันแข็งตัว ไฟไม่สามารถเผามัน ทองคำก็ยังคงเป็นทองคำ พระเยซูเจ้าคือบริสุทธิ์กว่าและมีค่ามากยิ่งขึ้นกว่าทองคำ

The Meaning of the Gift Frankincense: Frankincense is an aromatic gum resin that can be obtained from Boswell trees. Frankincense was part of the sacred anointing oil in Exodus 30:34. It was also used in sacrificial offerings and as a perfume. Frankincense is a natural thing that the Lord created, and it can make something else complete, perfect. The Lord Jesus is the perfect sacrifice.

ความหมายของของขวัญกำยาน: กำยานเป็นเรซินหอมมากฝรั่งที่มีกลิ่นหอมซึ่งสามารถหาได้จากต้นบอสเวลล์ กำยานเป็นส่วนประกอบในน้ำมันที่ใช้ในอพยพ 30:34 ด้วยกันมันได้ใช้ในการบูชาและเป็นเครื่องหอม กำยานเป็นสิ่งตามธรรมชาติซึ่งพระเจ้าได้สร้างขึ้น และมันสามารถทำให้สิ่งอื่นสำเร็จสมบูรณ์ พระเยซูเจ้าคือเครื่องบูชาที่สมบูรณ์

The Meaning of the Gift Myrrh: Myrrh is an extract from a tree. It was used in the anointing oil described in Exodus 30:23, and it has many other uses throughout the Bible. The Word of the Lord has something in it that people can use in many ways. The Lord Jesus is the anointed Word.

ความหมายของของขวัญมดยอบ มดยอบนั้นซึ่งได้สกัดจากต้นไม้ มันใช้ในการเจิมน้ำมันจะเห็นในอพยพ 30:23 และมันใช้ได้หลายๆอย่างจะเห็นได้ตลอดในพระคัมภีร์ คำพูดของพระเจ้านั้นมีบางสิ่งภายในมันนั้นผู้คนสามารถใช้ได้ในหลายๆทาง พระเยซูเจ้าคือพระคำที่เป็นพระพร

¹² And being warned of **God** in a dream not **to** return to Herod, they departed into their own country **by** another route.

¹² และได้รับคำเตือนจาก **พระเจ้า** เป็นเจ้า ในความฝันว่าไม่ควรรอกลับไปหาเฮโรด พวกเขาได้กลับเมืองของพวกเขาโดยทางอื่น

¹³ Now when they were departed, **behold**, an angel of the **Lord** appears to Joseph in a dream, saying, Arise, take the young **Child** and **His** mother, and flee into Egypt, and **remain** there until I **will** tell you; for Herod will seek the young **Child** to destroy **Him**.

¹³ เวลานั้นเมื่อพวกเขาได้ไปแล้ว ดูเกิด ชูตสวรรค์ของ **พระเจ้า** ปรากฏแก่โยเซฟในความฝัน บอกว่า ลูกขึ้น พา **เด็ก** และมารดาของ **พระองค์** และหนีไปอียิปต์ และอยู่ที่นั่นจนกระทั่งเราจะบอกเจ้า เพราะเฮโรดจะเสาะหา **เด็ก** เพื่อจะทำลาย **พระองค์**

Comments 2:13. The general question arising here is why the Lord didn't stop Herod. The Lord Jesus had to be completely human and suffer the same way as humans suffer. In this way, people can't say that God doesn't know what suffering means. The Lord Jesus has come to suffer and go through life as all men do. There was no special treatment for Him as a man.

ความหมาย 2:13 คำถามตามปกติที่มีขึ้นมาในเวลานี้ทำไมพระเจ้าไม่หยุดเฮโรด พระเยซูต้องเป็นมนุษย์แท้จริงเหมือนอย่างมนุษย์ทุกคนและต้องผ่านความยากลำบากทุกอย่างเหมือนมนุษย์ในวิธีนี้ ประชาชนไม่สามารถพูดได้ว่าพระเจ้าไม่รู้ว่าความทุกข์ทรมานคืออะไร พระเยซูเจ้าได้มาเพื่อทนทุกข์ทรมานและเดินผ่านชีวิตเหมือนมนุษย์ทุกคน ที่นี้ไม่มีการดูแลพิเศษสำหรับพระองค์อย่างคน

¹⁴ And he arose and took the young **Child** and **His** mother by night, and departed into Egypt;

¹⁴ และเขาลุกขึ้นและพา **เด็ก** และมารดาของ **พระองค์** ในเวลากลางคืน และออกเดินทางไปสู่อียิปต์

Comments 2:14. For the love of humans, the Lord Jesus put down His power. As a child, the Lord Jesus learned to control His power when suffering many hardships and hunger in Egypt.

ความหมาย 2:14 สำหรับความรักของมนุษย์ พระเยซูเจ้าได้เก็บอำนาจของพระองค์ ในขณะที่พระองค์ทรงเป็นเด็กอยู่ พระเยซูเจ้าได้ทรงเรียนที่จะควบคุมอำนาจของพระองค์เมื่อวิถีชีวิตยากลำบากในหลายทางทรงยอมรับทุกข์และทรงรู้สึกหิวในอียิปต์

¹⁵ and he remained there until the death of Herod; so that it might be fulfilled which was spoken by the **Lord** through the prophet, saying, Out of Egypt have I called **My Son**.

¹⁵ และเขาได้อยู่ที่นั่นจนกระทั่งเฮโรดตาย ดังนั้นเพื่อให้สำเร็จซึ่งตรัสโดย **พระเจ้า** ผ่านศาสดาพยากรณ์ บอกว่า ออกจากอียิปต์ **เรา** ได้เรียกบุตรชายของเรา

¹⁶ Then Herod, **having seen** that he was mocked by the **Magi**, was **exceedingly angry**, and **having sent** forth, and slew all the **boys** in Bethlehem, and in all **its** borders, from two years old and under, according to the time which he had exactly learned **from** the **Magi**.

¹⁶ แล้วเฮโรด ได้เห็นนั้นว่าเขาได้ถูกหลอกโดยพวกนักปราชญ์ มีความโกรธเป็นอันมาก และได้ส่งออกไป และฆ่าเด็กชายทั้งหมดที่ในเบธเลเฮม และเขตใกล้เคียง จากอายุสองปีและต่ำลงมา เนื่องตามเวลาซึ่งได้รู้แน่นอนจากพวกนักปราชญ์

¹⁷ Then was fulfilled that **having been** spoken through Jeremiah the prophet, saying,

¹⁷ แล้วเพื่อให้สำเร็จตามคำที่กล่าวโดยศาสดาพยากรณ์เยเรมีย์ บอกว่า

¹⁸ A voice was heard in Ramah,

¹⁸ ได้ยินเสียงในหมู่บ้านราม่าห์

weeping and great mourning,

เสียงโอดครวญและร้องไห้

Rachel weeping for her children;

ราเชลร้องไห้เพื่อบุตรของเธอ

and she would not be comforted, because they are not.

และเธอไม่ยอมรับคำปลอบ เพราะไม่มีพวกเขาแล้ว

¹⁹ But when Herod was dead, behold, an angel of the **Lord** appears in a dream to Joseph in Egypt,

¹⁹ แต่เมื่อเฮโรดได้ตาย ดูเถิด ทูตสวรรค์ของ **พระเจ้า** ปรากฏในความฝันของโยเซฟในอียิปต์

²⁰ saying, Arise and take the young **Child** and **His** mother, and go into the land of Israel; for they are dead that sought the life **of the young Child**.

²⁰ พูดว่า ลุกขึ้นและพา **เด็ก** และมารดาของ **พระองค์** และไปยังอิสราเอล เพราะพวกเขานั้นที่แสวงหาชีวิตของ **เด็ก** ได้ตายแล้ว

Comments 2:20. Joseph was afraid of Herod, and he was afraid to travel back to Israel when the Lord Jesus was still too young. So, the Lord allowed Joseph to stay in Egypt for about three years until the death of Herod.

ความหมาย 2:20 โยเซฟได้กั้วเฮโรด และเขาได้กั้วที่จะเดินทางกลับอิสราเอลเมื่อพระเยซูเจ้ายังเป็นเด็กอยู่ ดังนั้น พระเจ้าทรงอนุญาตให้โยเซฟอยู่ในอียิปต์ประมาณสามปีจนกระทั่งเฮโรดได้ตาย

²¹ And he arose and took the young **Child** and **His** mother and came into the land of Israel.

²¹ และเขาลุกขึ้นและได้พา **เด็ก** และมารดาของ **พระองค์** และได้มายังแผ่นดินของอิสราเอล

²² **Now** when he heard that Archelaus **reigns over Judea instead** of his father Herod, he was afraid to go **there; now** being warned of **God** in a dream, he withdrew into the **region** of Galilee,

²² เวลานั้นเมื่อเขาได้รู้ที่นั่นว่าอาร์เคลอัสได้ขึ้นครองยูเดียแทนเฮโรดผู้เป็นพ่อของเขา เขาได้มีความกลัวที่จะไปยังที่นั่น เวลานั้นได้รับการเตือนจาก **พระผู้เป็นเจ้า** ในความฝัน เขาจึงได้ออกไปเข้าสู่แคว้นกาลิลี

²³ and came and dwelt in a city **being** called Nazareth; **so** that it **should** be fulfilled which was spoken through the prophets, that **He will** be called a Nazarene.

²³ และได้มาอยู่ที่เมืองที่เรียกว่านาซาเร็ธ ดังนั้นเพื่อให้ได้เป็นที่สำเร็จซึ่งได้ที่พูดผ่านศาสดาพยากรณ์ นั้นว่า **พระองค์** จะถูกเรียกว่าเป็นชาวนาซาเร็ธ

Comments 2:23. Nazarene relates to the Lord Jesus living in Nazareth. Verse 23 reveals to us an unwritten prophecy, and it stands to testify on its own for the fulfillment of this prophecy. This prophecy was not preserved for us, but the Lord made it happen and revealed it to us through Matthew.

ความหมาย 2:23 นาซาเร็ธเกี่ยวกับพระเยซูเจ้าที่ได้อาศัยในนาซาเร็ธ ในข้อที่ 23 แสดงต่อเราให้เห็นถึงคำพยากรณ์ที่ไม่ได้เขียนไว้ และมันเกิดขึ้นเพื่อให้การในตัวเองสำหรับให้สำเร็จตามคำพยากรณ์ คำพยากรณ์นี้ไม่ได้เก็บรักษาไว้สำหรับเรา แต่พระเจ้าทรงอนุญาตให้เกิดขึ้นและได้เปิดเผยมันแก่เราผ่านโดยมัทธิว

Life and Faith Applications. 1) Being Christians, we don't have a guarantee that we will be kept out of the hardships of life (like in an eggshell), but wherever we go, the Lord will be with us to help us. He helped Joseph and his family survive in Egypt and safely return to their homeland. 2) We should not doubt the Bible in any way. The Word of God will be fulfilled until the last dot. So, if the prophecy is told to us by Matthew, we must believe that it was spoken by God even if we don't find a reference in our Old Testament Bible.

ชีวิตและการแสดงความจำนง: 1) สำหรับเป็นคริสเตียนนั้น เราไม่ได้หมายความว่าเราจะถูกเก็บออกจากปัญหาของชีวิต (เหมือนไข่ในเปลือกไข่) แต่ไม่ว่าเราจะไปที่ใด พระเจ้าก็จะไปด้วยกับเราเพื่อช่วยเรา พระองค์ได้ทรงช่วยโยเซฟและครอบครัวของเขาให้ผ่านความยากลำบากในอียิปต์และพากลับมายังบ้านเกิดของพวกเขา 2) เราไม่สมควรที่จะมีความสงสัยใดๆในพระคัมภีร์ พระวาจาของพระเจ้าจะสำเร็จในทุกคำพูดนั้น ดังนั้นถ้าคำพยากรณ์ได้บอกเราไว้โดยมัทธิว เราต้องเชื่อว่ามันได้พูดไว้โดยพระผู้เป็นเจ้าถึงแม้ว่าถ้าเราไม่สามารถหาเจอในพระคัมภีร์เก่าของเรา

October 27, 2023

**[Bible Commentary Forever – American Standard Version
helping (ASVh), The Gospel of Matthew, Thai Interlinear]**
